

En stue på Bandholm station

Tekst og foto: Carsten Buhl

Det er en kendt historie, at Dansk Jernbane-Klub fik fredet den gamle stationsbygning i Bandholm i 1973. Det er måske mindre kendt, at denne fredning reddede bygningen fra nedrivning til fordel for et vejanlæg. Derfor kunne Dansk Jernbane-Klub købe bygningen af Lollandsbanen 1. juli 1984 til en fornuftig pris.

Vores første aktiviteter efter overtagelsen bestod i at indrette et stationskontor med billet salg og talrige jernbaneeffekter.

Ret hurtigt blev det lagt fast, at stationen skal fastholde et tidsbillede omkring 1920. Dette år er et vendepunkt i stationens historie, for indtil da gav hovedbygningen rum for tjenestelokaler, ventesal og bolig for stationsforstanderen. De gyldne tider på Lolland i kølvandet på 1. verdenskrig var grundlaget for en udvidelse af forholdene i form af en ny villa til stationsforstanderen og et nyt pakhus. Den tidligere tjenestebolig på stationen blev omdannet til kontorer.

Ved hjælp af fondsmidler primært fra EU blev stationen gennemgribende renoveret i 1999.

Nu er det så heldigt, at Museumsbanen kan knytte flere historier til den eksisterende bygning til stor glæde for vores mange besøgende. En af historierne bankede på

i 2015, hvor Museumsbanen fik tilbudt nogle møbler. Det startede historien om en tjenestebolig.

Hvad er en tjenestebolig?

Dette begreb kendes ikke så meget mere, men ganske som ved landbruget var det i jernbanens tidligere år almindeligt, at de ansatte fik en bolig stillet til rådighed på tjenestestedet. Det var praktisk, for så var de ansatte til rådighed, når arbejdet krævede det. Det var en balancegang for jernbaneselskabet at indskrænke tidsrummet mellem første og sidste tog af hensyn til de ansatte, og at udvide det til fordel for de rejsende. Først i begyndelsen af 1900-tallet kom der tjenestetidsregler.

Tjenesteboligen på Bandholm station bestod af 2 stuer samt køkken og pigekammer i stueetagen. På loftet var der soveværelse og børneværelse. Faciliteter lå i udhuset over gården, og køkkenhave lå i udkanten af sporområdet.

Stationsforstanderen

Når man skal fortælle historier, virker det altid lidt bedre, hvis man kan knytte dem til personer. Her er vi heldige, for Albert Petersen var stationsforstander i Bandholm i perioden 1891-1929. Hans embedstid spænder således over nogle spændende

år, hvor elektriciteten kom til Bandholm, hvor stationen blev udvidet, og hvor banen fik motortog. Hans data findes i værket "Danmarks Jernbaner" (foruden flere privatbanehåndbøger):

Petersen, Albert Martin, tidl. Stfst. i Bandholm, f. 22. Marts 60 i Ebeltoft, g^o 21. Nov. 84 m. Anna Sorine Thorup, f. 4. Dec. 63 i Randers, † 25. Jan. 12, 2° m. Johanne Meledia Bartholdy, f. 17. Okt. 82 i Birkerød. Ass. p. Prøve v. I. Jb. Hovedkt. 24. Juni 79. Ass. III 1. Sep. 79, Ass. II i Nykøbing F. 1. Jan. 81, Ass. I 1. Juli 86. Godseksp. 1. Jan. 88, Stfst. i Bandholm 1. Aug. 91. Afsked 31. Okt. 29.

Det skal nævnes, at Bandholm station også var postekspedition og telegrafstation, så der var meget at se til for stationsforstanderen og det øvrige personale. Foruden sin gerning ved jernbanen ydede Albert Petersen også en indsats i Håndværker- og industriforeningen for Bandholm og omegn, hvor han til sidst blev udnævnt til æresmedlem.

Møblerne

Det var møbler fra Albert Petersens hjem, som efterkommere skænkede til Museumsbanen. Da Museumsbanen i 2015 havde ledige lokaler i den tidligere beboelse, blev det besluttet at stille møblerne op her, efter lokalerne havde gennemgået en vis afmodernisering.

Der grund til at mene, at her har møblerne stået før. Dengang købte man ikke møbler i IKEA. Pensioneret trafikinspektør P. L. Poulsen beskriver i sine erindringer, hvorledes man dengang købte møbler, når man giftede sig:

"Valget var let i de dage, thi når en snedker fik opgivet Køberens Livsstilling, lagde han den her-til svarende mappe frem. Det var standardmøbler, køberen skulle kun bestemme Kvalitet og Farve for betræk, samt vælge billedskærerarbejder. Til gengæld var møblerne både stærke og billige. ... Møbler til 3 værelser samt køkkenudstyr kom til at koste 1500 kr."

De originale møbler har Museumsbanen suppleret med enkelte andre møbler og effekter – til dels med hjælp fra Museum Lolland-Falster.

I 2023 har familien yderligere doneret et bogskab med bøger – vel at mærke bøger, som Albert Petersen har læst i.

Det er altså en rigtig stedbunden oplevelse, hvor man føler historiens vingesus, når man kan sidde i hans møbler i hans stue og læser i hans bøger.

Dette glimt af privatliv er med til at forstærke den historiske oplevelse på Bandholm station.

Ovenfor:

Bandholm station omkring år 1900.

Til venstre og nedenfor:

En stue på Bandholm station er nu indrettet med møbler fra Albert Martin Petersens tid på Bandholm station.

